

ВОЈНИ СИНДИКАТ СРБИЈЕ

• 25000 Сомбор ул. Стапарски пут Ц-12/2 стан 16 Србија •
• ПИБ 107854436 • МБ 08940843 • ТР 205-184560-84 •
Тел: +38166271112 Телефакс: +38125441211
е-mail: sekretarijat@vojnisindikatsrbije.rs

ПРВИ И ЈЕДИНИ РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ СИНДИКАТ ЗАПОСЛЕНИХ У МО И ВС
СНАГА - ПОВЕРЕЊЕ - ПОШТОВАЊЕ

Деловодни број: МБ I-96-1/21 Датум: 19. август 2021.

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Предмет: Молба за заштиту права на рад запослених у Војсци Србије и повлачење из процедуре неуставних и противних међународном праву, одредаба Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије.

Поштовани,

Министарство одбране, израдило је предлог Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије (*"Сл. гласник РС"*, бр. 116/07, 88/09, 101/10-др.закон, 10/15, 88/15 - УС, 36/18 и 94/19, у даљем тексту Нацрт) који садржи одредбе које су у супротности са Уставом Републике Србије и потврђеним међународним уговорима, као и одредбе којима се умањује већ достигнут ниво људских права из области рада запосленима у Војсци Србије, због чега од наслова тражимо заштиту и помоћ у спречавању имплементирања ових одредби у правни поредак Републике Србије.

Чланом 8. предметног Нацрта, у члану 98. сада важећег Закона о Војсци Србије, став 2. мења се тако да укида ограничење трајања прековременог рада на недељном нивоу које је тренутно прописано на максимално осам (8) сати, а на месечном нивоу га повећава за 28 сати у односу на садашње прописано ограничење, што јасно указује да се већ достигнути ниво Уставом гарантованог права на рад запослених у Војсци Србије, умањује. На описан начин, у Републици Србији, једино ће запослени у Војсци Србије, имати прековремени рад у обиму до 60 часова месечно и то без ограничења на недељном нивоу. Поред тога аутор предметног Нацрта, превиђа да прековремени рад за запослене у Војсци Србије, у нерадне дане може да траје до 12 часова, што значи да запослени у Војсци Србије, у нерадне дане уз редовно радно време од 8 сати, може да ради до 20 сати и то без ограничења на недељном нивоу. Ако се узме у обзир Уставно начело да се једном достигнут ниво људских права не може умањивати, те да се одредбе о људским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно важећим међународним стандардима људских права и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење, као и због чињенице да је професионални припадник Војске Србије, у радном односу код послодавца, онда је потпуно јасно да овако нормиране одредбе не смеју да буду уграђене у Закон о Војсци Србије.

Чланом 14. предметног Нацрта, члан 145. актуелног Закона о Војсци Србије, мења се тако да се дисциплинска одговорност запослених у Војсци Србије, пред послодавцем, проширује и на њихово понашање ван службе, у време када не раде код послодавца. На овај начин, умањује

се достигнут ниво људских права запослених у Војсци Србије, јер су они по сада важећем Закону о Војсци Србије, дисциплински одговорни послодавцу само за повреду радне дисциплине у служби. Овако предложеним изменама Закона о ВС, грубо се крши право запослених у Војсци Србије, на поштовање њиховог приватног и породичног живота, које право им је гарантовано нпр. Европском конвенцијом о људским правима, ратификованом од Републике Србије и са којом српски закони мора да буду у сагласју. Наиме, чланом 8. став 2. актуелног Закона о Војсци Србије, прописано је да је професионални припадник Војске Србије, у радном односу. Из ове законске одредбе јасно произилази да професионални припадници Војске Србије, немају обавезу служења војне обавезе држави, већ да у њу слободно и својевољно ступају у радни однос и из ње исто тако слободно и својевољно иступају. Из наведеног се недвосмислено закључује да се овако нормираним одредбама предметног Нацрта, супротно стандардима и нормама од Србије потврђених међународних уговора, од стране послодавца, потпуно неосновано задире у приватност и слободу запослених у Војсци Србије, **што до сада није био случај** и што јасно указује на намеру аутора предметног Нацрта, да умањи и ограничи ниво људских права и слобода запослених у Војсци Србије.

Чланом 15. предметног Нацрта, члан 149. актуелног Закона о Војсци Србије, став први, тачка 9), мења се тако да се запосленима у Војсци Србије, противно Уставом гарантованом праву на неповредивост физичког и психичког интегритета, прети кажњавањем од стране послодавца уколико своје тело не подвргну тестирању на присуство опојних дрога. Из угла морала то би могло да буде оправдано, али из угла правне науке, ако се узме у обзир непосредна примена Устава и Уставом загарантованих људских права, из којих гаранција проистиче и безусловна обавеза поштовања тих права, онда је неспорно и потпуно јасно да ниједан закон у Србији не може и не сме да садржи одредбе којима се задире у било чији телесни и психички интегритет.

Чланом 15. предметног Нацрта, члан 149. актуелног Закона о Војсци Србије, у ставу првом, тачка 24), противно Уставом Србије гарантованом праву на рад, по коме свако има право на слободан избор рада и по коме су свима под једнаким условима доступна сва радна места, запосленима у Војсци Србије, прети се кажњавањем уколико раде уз накнаду или награду ван јединице, односно установе или самостално обављају професионалну делатност. Ниједан послодавац у Републици Србији, не може и не сме условљавати запосленог у погледу права на рад и слободног избора рада. Као што смо претходно већ навели, професионални припадник Војске Србије, је у радном односу, а да ли ће он поред тог рада обављати још који, то је искучиво на његовој вољи јер му управо ово право јемчи Устав и нико му га ни под којим условима не може одузети или ускратити, **нити се он сам тог права може одрећи** (члан 60. Устава РС). Поред Устава, право на слободан рад и слободан избор рада свим грађанима Србије гарантује и Европска социјална повеља, ратификована од стране Републике Србије, са којом сви закони у Србији мора да буду у сагласју, што је довољан и јасан разлог да се овим спорним одредбама предметног Нацрта, не дозволи имплементација у Закон о Војсци Србије.

Чланом 15. предметног Нацрта, члан 149. актуелног Закона о Војсци Србије, у ставу првом, тачка 27), противно Уставу Србије и потврђеним међународним уговорима, пре свега конвенцијама Међународне организације рада (МОП), а потом и Европском конвенцијом о људским правима и Европском социјалном повељом, јавне власти оличене у администрацији Министарства одбране-послодавца запослених у Војсци Србије, на перфидан и недопуштен начин, задирући у независност и самосталност синдиката, од чега су јавне власти дужне да се уздржавају, покушавају да легализују инструмент присиле над запосленима у Војсци Србије, који се синдикално организују и делују. Овакво понашање послодавца забрањено је свим конвенцијама МОП које уређују област синдикалног организовања, али и европским

конвенцијама. Важно је нагласити, да је синдикално организовање и деловање свих запослених у Републици Србији, а под једнаким условима и запослених у Војсци Србије, уређено и прописано Законом о раду, који је у том смислу *lex generalis*, и из које чињенице јасно произилази да Закон о Војсци Србије, као *lex specialis*, мора да буде у сагласју са одредбама Закона о раду, а он то није. Чланом 6. Закона о раду, прописано је, да се синдикатом сматра **самостална, демократска и независна организација запослених** у коју се они добровољно удружују ради заступања, представљања, унапређења и заштите својих професионалних, радних, економских, социјалних, културних и других појединачних и колективних интереса. Чланом 13. став 2. Закона о раду, прописано је, да представник запослених, због синдикалног организовања или активности у својству члана синдиката или учешћа у тим активностима, **не може бити позван на одговорност, нити стављен у неповољнији положај у погледу услова рада**, ако поступа у складу са законом и колективним уговором. Закон о раду штити синдикалног представика на идентичан начин од притисака послодавца и у члану 188. Ако се узме у обзир чињеница, да сада важећи Закон о Војсци Србије, ниједном својом одредбом не уређује (нити то може), питања и права синдиката, већ некаквих група синдикалног карактера, шта год оне представљале, очигледно је да је аутор предметног Нацрта имао "злу намеру", да на перфидан начин легализује позивање на дисциплинску одговорност пред послодавцем и кажњавање синдикалних представника запослених у Војсци Србије. Да зло буде веће, то чини једном општом и недореченом нормом, којом сам себи даје могућност слободног и широког тумачења онога што би се могло подвести под разлог и основ за позивање на дисциплинску одговорност и кажњавање запосленог у Војсци Србије, који се синдикално организује и делује. У овој одредби спорно је и то, што се штрајковање наводи као основ за позивање на дисциплинску одговорност, иако Устав Републике Србије, ниједном својом одредбом није предвидео да се право на штрајк било ком запосленом у Србији може потпуно ускратити. Наиме, Устав превиђа да се право на штрајк може ограничити законом, у складу са природом делатности. Међутим, аутор предметног Нацрта, нигде није предвидео нити одредио услове под којима запослени у Војсци Србије, у складу са природом њихове делатности могу да штрајкују, али им је зато супротно Уставу то право потпуно ускратио и уз то им неуставно прети дисциплинским кажњавањем уколико то своје Уставом гарантовано право буду користили.

Имајући у виду све овде наведене разлоге и образложене чињенице, молимо Вас да у складу са својим надлежностима и Уставним овлашћењима, предузмете све што је потребно да се спорне одредбе из Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије ('Сл. гласник РС', бр. 116/07, 88/09, 101/10-др.закон, 10/15, 88/15 - УС, 36/18 и 94/19), који је израдило Министарство одбране, повуку из процедуре и не имплементирају у Закон о Војсци Србије, односно да не овде указане спорне одредбе предметног Нацрта, не дате сагласност.

У прилогу овог акта, достављамо Вам предлог Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије ('Сл. гласник РС', бр. 116/07, 88/09, 101/10-др.закон, 10/15, 88/15 - УС, 36/18 и 94/19), које је израдило Министарство одбране.

ПРЕДСЕДНИК ВСС

Новица Антић

